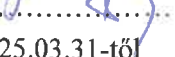

A Nógrád Vármegyei Szakképzési Centrum

TANULÓKAT ÉRINTŐ ESÉLYEGYENLŐSÉGI, EGYENLŐ BÁNÁSMÓD PROGRAMJA

Készítette: .....(Richweisz Éva) esélyegyenlőségi referens
Jóváhagyta: .....(Gembiczki Ferenc) kancellár
Jóváhagyta: .....(Baranyi Zoltán) főigazgató
Hatályos: 2025.03.31-től
Érvényes visszavonásig

A Nógrád Vármegyei Szakképzési Centrum (továbbiakban: Centrum) a tanulók esélyegyenlősége, valamint a tanulókkal kapcsolatos egyenlő bánásmód érdekében, figyelembe véve:

- az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényt, mely rögzíti, hogy minden embernek joga van ahhoz, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen,
- a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény egyenlő bánásmódot érintő rendelkezéseit,
- a szakképzési törvény végrehajtási rendelete a 12/2020. (II.7.) Kormányrendelet egyenlő bánásmódot érintő rendelkezéseit

a következők szerint határozza meg az e területen megvalósítandó programját.

A program elkészítése során figyelembe vételre került:

- a szakképző intézmények szakmai programja, különösen a tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedéseket meghatározó része,
- a szakképző intézmények szervezeti és működési szabályzata, valamint
- a szakképző intézmények házirendje.

A program tartalma:

- a program célja, a program hatálya,
- az esélyegyenlőség biztosítása és az egyenlő bánásmód követelménye,
- az egyenlő bánásmód követelményének megsértése,
- az esélyegyenlőség, valamint az egyenlő bánásmód követelménye biztosítása érdekében folytatott intézményi tevékenység,
- a szakképző intézményi felvétellel kapcsolatos esélyegyenlőség biztosítása,
- szakmai követelmények meghatározása,
- a teljesítmények értékelése,
- a juttatásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzáférés során az esélyegyenlőség biztosítása,
- a szakképző intézményi oktatáshoz kapcsolódó, tanulói jogviszony megszüntetésével kapcsolatos esélyegyenlőség biztosítása
- a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása,
- az együttműködés,
- a lejárató, kirekesztő csoportok működésének megakadályozásával összefüggő feladatok,
- a szakképzésben megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása,
- a záró rendelkezések.

1. A program célja, hatálya

A program célja az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló törvényben foglaltak intézményi sajátosságokhoz, belső dokumentumokhoz igazított megvalósítása.

Az egyenlő bánásmód követelményét a Centrum és szakképző intézményei, valamint a szakképzés szervezésében, irányításában, működtetésében, feladatainak végrehajtásában közreműködők a tanulókkal kapcsolatos döntéseik, intézkedéseik meghozatalakor kötelesek megtartani.

A szabályzat területi hatálya kiterjed a Centrumra és annak valamennyi szakképző intézményére és szervezeti egységére, valamint a centrum és az intézmények által szervezett programok, események esetében az intézményeken kívülre is.

A jelen esélyegyenlőségi tervben foglaltakat a Centrum szakképző intézményei kötelesek betartani:

- a szakképző intézményi felvételnél,
- a szakképző intézményi oktatás során.

2. Az esélyegyenlőség biztosítása és az egyenlő bánásmód követelménye

Az egyenlő bánásmód követelménye alapján a Magyar Köztársaság területén tartózkodó természetes személyekkel, ezek csoportjaival, valamint a jogi személyekkel és a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekkel szemben e törvény rendelkezései szerint azonos tisztelettel és körültekintéssel, az egyéni szempontok azonos mértékű figyelembevételével kell eljárni.

Az egyenlő bánásmód követelményére vonatkozó, külön jogszabályokban meghatározott rendelkezéseket a 2003. évi CXXV. törvény rendelkezéseivel összhangban kell alkalmazni.

Az egyenlő bánásmód követelményének fő jellemzői:

A követelmény kiterjed minden olyan nevelésre:

- amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy
 - amelynek megszervezéséhez az állam hozzájárul.
- az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell különösen:
- az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása,
 - az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás,
 - a teljesítmények értékelése,
 - az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, valamint
 - az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés,
 - az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása,
 - pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint
 - az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

3. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértése

3.1. Az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértése

Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti:

- a közvetlen hátrányos megkülönböztetés,
- a közvetett hátrányos megkülönböztetés,
- a zaklatás,
- a jogellenes elkülönítés,
- a megtorlás, valamint
- az ezekre adott utasítás.

Közvetlen hátrányos megkülönböztetés

Közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt neme, faji hovatartozása, bőrszíne, nemzetisége, nemzetiséghez való tartozása, anyanyelve, fogyatékosága, egészségi állapota, vallási vagy világnézeti meggyőződése, politikai vagy más véleménye, családi állapota, anyasága (terhessége) vagy apasága, szexuális irányultsága, nemi identitása, életkora, társadalmi származása, vagyoni helyzete, foglalkoztatási jogviszonyának vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyának részmunkaidős jellege (illetve határozott időtartama), érdekképviselőihez való tartozása, egyéb helyzete tulajdonága vagy jellemzője miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben lévő személy vagy csoport részesül, részesült vagy részesülne.

Közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek adott intézkedés akkor minősíthető, ha a döntéshozó szándékos magatartását jelenti, vagyis aki intézkedik, aki dönt tudja, hogy döntése, illetve intézkedése hátrányos megkülönböztetésnek minősül.

Közvetett hátrányos megkülönböztetés

Közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az a közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek nem minősülő, látszólag az egyenlő bánásmód követelmények megfelelő rendelkezés, amely közvetlen hátrányos megkülönböztetésnél meghatározott tulajdonságokkal rendelkező egyes személyeket vagy csoportokat lényegesen nagyobb arányban hátrányosabb helyzetbe hoz, mint amelyben más összehasonlítható helyzetben lévő személy vagy csoport volt, van vagy lenne.

Zaklatás

Zaklatásnak minősül az az emberi méltóságot sértő, szexuális vagy egyéb természetű magatartás, amely az érintett személynek a közvetlen hátrányos megkülönböztetésnél meghatározott tulajdonságával függ össze, és célja, vagy hatása valamely személlyel szemben:

- megfélemlítő
- ellenséges
- megalázó
- megszégyenítő vagy
- támadó környezet kialakítása.

Jogellenes elkülönítés

Jogellenes elkülönítésnek minősül az az iskolai rendelkezés, amely a közvetlen hátrányos megkülönböztetés fogalmában meghatározott tulajdonság alapján egyes személyeket, vagy személyek csoportját a velük összehasonlítható helyzetben lévő személyektől vagy személyek

csoportjától - anélkül, hogy azt törvény kifejezetten megengedné - elkülönít.

Megtorlás

Megtorlásnak minősül az a magatartás, amely az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt kifogást emelő, eljárást indító vagy az eljárásban közreműködő személlyel szemben ezzel összefüggésben jogsérelmet okoz, jogsérelem okozására irányul vagy azzal fenyeget.

3.2. Az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértése a szakképzés során

Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti:

- a tanuló, tanulócsoport jogellenes elkülönítése,
- nem megfelelő szakmai követelmények alkalmazása,
- lejárató, kirekesztő csoportok működése.

Jogellenes elkülönítés

Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti különösen valamely tanuló vagy tanulócsoport jogellenes elkülönítése:

- a szakképző intézményben, mint intézményben,
- a szakképző intézmény osztályaiban,
- a szakképző intézmény csoportjaiban.

Nem megfelelő szakmai követelmények alkalmazása

Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti különösen valamely tanuló, vagy tanulócsoport:

- olyan oktatásra való korlátozása,
- olyan oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása,

amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat, illetve nem felel meg a szakmai szabályoknak, és mindezek következtében nem biztosítja azt a tanuló iskolai tanulmányok folytatásához, az állami vizsgák letételéhez szükséges, általában elvárható felkészítés és felkészülés lehetőségét.

Lejárató, kirekesztő csoportok működése

Az iskolában nem működhetnek olyan szakkörök, diákkörök és egyéb tanulói, szülő vagy más szervezetek, amelyek célja más személyek vagy csoportok lejáratása, megbélyegzése vagy kirekesztése.

4. Az esélyegyenlőség, valamint az egyenlő bánásmód követelménye biztosítása érdekében folytatott intézményi tevékenység

A Centrumnak és szakképző intézményeinek az esélyegyenlőség, valamint az egyenlő bánásmód követelménye biztosítása érdekében a következő feladatai vannak:

- a szakképző intézményi felvétellel kapcsolatos esélyegyenlőség biztosítása,
- a szakképző intézményben a jogellenes elkülönítés megakadályozása,
- az oktatás követelmények meghatározása során az esélyegyenlőség biztosítása,
- teljesítmények értékelése során az egyenlő bánásmód biztosítása,
- szolgáltatások biztosítás és igénybevétele során az esélyegyenlőség biztosítása,

- juttatásokhoz való hozzáférés során az esélyegyenlőség biztosítása,
- tanulói jogviszony megszüntetésével kapcsolatos esélyegyenlőség biztosítása,
- hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása,
- a szakképző intézmény azon együttműködési kapcsolatainak meghatározása, illetve a kapcsolattartásban ellátandó feladatok leírása, melyek segíti az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód követelményének megtartását,
- a tanulók jogainak és kötelezettségeinek meghatározása, valamint az ezekkel kapcsolatos intézményi feladatok azonosítása,
- lejárató, kirekesztő csoportok működésének megakadályozása.
- a mulasztások megelőzése és figyelemmel kísérése,
- az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása.

5. Az iskolai felvétellel kapcsolatos esélyegyenlőség biztosítása

A szakképésről szóló törvény több helyen is utal az iskolai oktatásba történő bekapcsolódáshoz köthető szabályokra, így

- az alapelveknél kinyilvánítja, hogy a tanulókkal kapcsolatos döntések, intézkedések meghozatalakor az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani,
- az iskolai felvételre vonatkozó részben meghatározza, hogy:
 - a tanulói jogviszony felvétel, vagy átvétel útján keletkezik,
 - a tanuló felvételéről a szakképző intézmény igazgatója dönt.

A tanulói jogviszony keletkezésére vonatkozó főbb előírások:

A középfokú iskolai tanuló felvétele, átvétele:

A középfokú iskola maga állapítja meg a tanulói jogviszony létesítésének tanulmányi feltételeit.

A középfokú iskola a felvételi kérelmekről a tanulmányi eredmények alapján dönt.

Az esélyegyenlőség, illetve az egyenlő bánásmód követelményeinek betartása érdekében ellátandó feladatok

Az esélyegyenlőség, illetve az egyenlő bánásmód követelményeinek betartása érdekében:

- a felvétellel kapcsolatos tájékoztatást közzé kell tenni,
- beiratkozáskor ismertetni kell intézmény házirendjének megismerésére vonatkozó elérési útvonalat (pl. honlap)
- a tanuló felvételéről, felvételi kérelmének elutasításáról az igazgató köteles írásban dönten. A kérelem elutasításáról határozatot kell hozni. (A határozat biztosítja az elutasított kérelem jogorvoslati lehetőségét.)

6. Szakmai követelmények meghatározása

Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti valamely személy vagy csoport olyan oktatásra korlátozása, vagy olyan iskola fenntartása, melynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat, illetve nem felel meg a szakmai követelményeknek.

Az iskolai szakmai követelmények teljesítésével kapcsolatos esélyegyenlőséget biztosítani kell:

- az iskolai szakmai követelmények a szakmai program szerint, valamint
- az iskola által rendelkezésre álló tárgyi eszközök, felszerelések vonatkozásában is.

Az esélyegyenlőség, illetve az egyenlő bánásmód követelményeinek betartása érdekében ellátandó feladatok

Feladatok a szakmai követelmények támasztása területén:

A szakképző intézmény szakmai követelményt tartalmazó szakmai programját úgy kell elkészíteni, hogy az biztosítsa valamennyi szakképző intézményi osztály, csoport egységes követelmények szerinti nevelését.

Feladatok a rendelkezésre álló eszközök, felszerelések területén:

Az igazgató feladata, hogy gondoskodjon arról, hogy a szakképző intézményben rendelkezésre álljanak a kötelező eszköz és felszerelésjegyzékben meghatározott eszközök, berendezések, felszerelések.

7. A teljesítmények értékelése

Az egyenlő bánásmód követelményét a szakképző intézményi oktatással összefüggésben érvényesíteni kell a tanulók teljesítményének értékelése során is.

A tanulók teljesítményének, fejlődésének értékelése témaköre kiterjed:

- a tanulók teljesítményének, produktumainak értékelésének, minősítésének módjára, a felzárkóztatásra, fejlesztésre,
- az évfolyam ismételtesére.

Az ellátandó feladatok

A tanulók értékelésével, minősítésével kapcsolatos feladatok:

Az oktató feladata, hogy:

- a tanulók fejlődéséről a szülőt rendszeresen tájékoztassa, indokolt esetben keresse meg a szülőt a tanuló nem megfelelő előrehaladása miatt,
- az értékelést kellő objektivitással adja, nyújtva lehetőséget arra, hogy a szülő érdeklődhessen a tanuló fejlődéséről,
- a tanuló értékelését a Krétában, illetve csoportnaplóban rögzítse,
- a tanulók értékelésének főbb előírásait az iskolai belső dokumentumok, így különösen a szakmai program alapján, minden tanulóra egységes elvek alapján alkalmazza, amennyiben a tanuló valamely területen, fejlesztésre szorul adjon javaslatot a tanuló haladásának előmozdítása érdekében.

A tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok:

A szakképző intézmény feladata, hogy a szakértői bizottság által megállapított különleges bánásmódra jogosultság esetén közreműködjön a különleges bánásmód biztosításában.

Az iskola az évfolyamot ismétlő tanulók esetében törekszik a tanuló fejlesztésére.

8. Az iskolai oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások témaköréhez tartozó esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód biztosításával összefüggő feladatok

Az egyenlő bánásmód követelményét a szakképző intézmények oktatásával összefüggésben érvényesíteni kell az intézmény által nyújtott szolgáltatások biztosítása és igénybevétele során.

Az ellátandó feladatok

Minden tanulónak egyenlő feltételek mellett kell biztosítani a szakképző intézmény szakmai programjában meghatározott intézményi oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatásokat. A szolgáltatások igénybevételének módjáról, lehetőségéről, feltételeiről minden tanulót, szülőt tájékoztatni kell:

- a kötelező tanórai foglalkozásokon kívüli foglalkozások vonatkozásában,
- az ellenszolgáltatás fejében igénybe vehető foglalkozások, szakkörök vonatkozásában,
- az iskola helyiségeinek használata tekintetében pl.: tornaterem, uszoda.

A tanulóknak és a szülőknek lehetőséget kell adni arra, hogy az intézmény által nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatban javaslatot tegyenek, véleményüket elmondhassák.

9. Juttatásokhoz való hozzáférés során az esélyegyenlőség biztosítása

Az egyenlő bánásmód követelményét a szakképző intézményi oktatással összefüggésben érvényesíteni kell az intézményi ellátással kapcsolatos juttatásokhoz való hozzáférés során.

Az ellátandó feladatok

A szakképző intézmény köteles részletes tájékoztatást adni az egyes iskolai oktatással kapcsolatos juttatásokhoz való hozzáférés terén.

Az igazgató feladata, hogy megszervezze a szülők tájékoztatását:

- közvetlenül szakképző intézmény illetve
- a fenntartó által

biztosított juttatásokkal kapcsolatban, például egyes szolgáltatások ingyenes, vagy kedvezményes igénybevételi lehetőségéről.

10. Tanulói jogviszony megszüntetésével kapcsolatos esélyegyenlőség biztosítása

Az ellátandó feladatok

Az igazgató feladata, hogy a tanuló tanulói jogviszonya ne szűnjön meg azért, mert a szülő úgy érzi, hogy a gyermeke számára az adott szakképző intézményben, illetve osztályban, csoportban nem volt biztosított az esélyegyenlőség.

11. Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása

A szakképző intézményi oktatás során biztosítani kell a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségét.

A tanuló hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetét a jegyző a szülő kérelme alapján állapítja meg.

A gyermek tanuló hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetét keletkeztető okok, körülmények:

- a) a szülője vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- e) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Az esélyegyenlőség, illetve az egyenlő bánásmód követelményeinek betartása érdekében ellátandó feladatok

Az oktató feladata hogy:

- segítse a bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetű tanuló felzárkózását,
- a pedagógiai program alapján segítse a tanulót a hátrányos helyzete miatti nehézségek leküzdésében,
- a foglalkozásokon alkalmazza a differenciáló oktatást kereteit, és alkalmazza azokat a többféle tanulói igény kielégítésére.

A hátrányok leküzdését a pedagógiai módszereken kívül segítik:

- könyvtári állományból könyvek, kötelező olvasmányok kölcsönzése, internet hozzáférés biztosítása,
- az iskola által szervezett kulturális programok (mozi, színház, kiállítás stb. látogatás).

12. Együttműködés

Az ellátandó feladatok

Az oktatók lehetőséget biztosítanak arra, hogy a szülők megfelelő tájékoztatást kapjanak a tanulók előrehaladásáról, ezzel is biztosítva az esetleges hátrányok leküzdését, az esélyegyenlőség megteremtését.

A szülők részére egyenlő módon kell biztosítani az intézmény dokumentumaihoz való hozzáférést.

13. A lejárató, kirekesztő csoportok működésének megakadályozásával összefüggő feladatok

Az esélyegyenlőség, illetve az egyenlő bánásmód követelményeinek betartása érdekében ellátandó feladatok

Az igazgató feladata, hogy:

- figyelemmel kísérje a szakképző intézményben szervezett szakkörök, illetve szülői szervezetek, diákkörök és egyéb csoportok tevékenységét,
- a szakkörök, szervezetek működési szabályzata szerinti célokat, és a tényleges működés rendjét megismerje,
- feltárja, ha a szakkör, illetve szervezet tevékenységével megvalósul valamely személyek vagy csoportok kirekesztése, majd gondoskodik a kirekesztés megszüntetéséről.

14. A megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadásával összefüggő feladatok

Az egyenlő bánásmódról szóló törvény kimondja, hogy a szakképző intézményben biztosítani kell az egyenlő bánásmód követelményét a megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadásával kapcsolatban.

Az esélyegyenlőség, illetve az egyenlő bánásmód követelményeinek betartása érdekében ellátandó feladatok

Az igazgató feladata, hogy folyamatosan figyelemmel kísérje, hogy a tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek megszerzése során nem sérülnek-e az egyenlő bánásmód követelményei.

Záró rendelkezések

Beszámoló az elvégzett feladatokról

A szakképző intézmények igazgatói a tanév végén – az adott tanév végi beszámoló részeként – összegzi, értékeli az elvégzett feladatokat.

Felelősségi szabályok

A főigazgató és a kancellár együttesen felel:

- jelen szabályzat kiadásáért
- a betartásáért

A kancellár felel:

- a szabályzat megismertetéséért

A főigazgató felel:

- a szabályzatban foglalta betartásának felügyeletéért

A szakképző intézmények igazgatói felelnek jelen esélyegyenlőségi programban megfogalmazott alapelvek

- végrehajtásáért,
- ellenőrzéséért

Az esélyegyenlőségi referens felel:

- jelen szabályzat tervezetének elkészítéséért,
- az esélyegyenlőséghez kapcsolódó beszámolók, adatszolgáltatások koordinálásáért.

Hatályosság, megismertetés

A szabályzat 2025. március 31-én lép hatályba, egyúttal a tárgyban korábban kiadott, 2021.02.01-től hatályos NSZFH/630/000296-1/2020 számú szabályzat hatályát veszti.

Az érintett dolgozók munkaköri leírásában szerepeltetni kell a nevesített felelősségi, hatás és jogköröket, melyek elkészítéséért a kancellár illetve a főigazgató a felelős.

A szabályzat megismertetése A Nógrád Vármegyei Szakképzési Centrum Belső Kontrollrendszer Szabályzatának megfelelően a Nógrád Vármegyei Szakképzési Centrum hivatalos honlapján történő közzététellel történik.

Salgótarján, 2025. március 31.

Gembiczki Ferenc
kancellár

Baranyi Zoltán
főigazgató

